

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sža/35/2015
Identifikačné číslo spisu:	1013202233
Dátum vydania rozhodnutia:	13.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1013202233.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: S. G., nar. X.X.XXXX v C. I., okres E. J., provincia E. V., I., afganskej štátnej príslušnosti, tadžickej národnosti, posledné bydlisko K., J. R. XXXX/XX, XXX XX T. - F. E., právne zast. Centrom právnej pomoci, so sídlom Námestie slobody 12, P.O. BOX 18, 810 05 Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, so sídlom Pivonková 6, 812 72 Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporcu ČAS: MU-347-25/PO-Ž-2013 zo dňa 15.11.2013, o odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Saz/8/2013-46 zo dňa 09.06.2015 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Saz/8/2013-46 zo dňa 09.06.2015 m e n í tak, že rozhodnutie odporcu ČAS: MU-347-25/PO-Ž-2013 zo dňa 15.11.2013 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-347-25/PO-Ž-2013 zo dňa 15.11.2013, ktorým navrhovateľovi nebola predĺžená doplnková ochrana podľa § 20 ods. 3 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o azyle“) z dôvodu nenaplnenia podmienok § 13a zákona o azyle. O trovách krajský súd vzhľadom na to, že navrhovateľ ani právny zástupca si náhradu trov konania neuplatnili rozhodol tak, že navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

Krajský súd vo veci nedoplnil dokazovanie, pred prejednaním a rozhodnutím veci sa podrobne oboznámil s obsahom prvostupňového správneho spisu, ako aj s predchádzajúcimi azylovými spismi navrhovateľa. Dňa 15.7.2013 navrhovateľ (žiadateľ) S. G. pred pracovníkmi Oddelenia cudzineckej polície PZ Bratislava požiadal o predĺženie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky, kde vyhlásil, že

dôvody na poskytnutie doplnkovej ochrany pretrvávajú. Rozhodnutím Migračného úradu ČAS: MU-343-16/PO-Ž-2010 zo dňa 24.9.2010 nebol navrhovateľovi poskytnutý azyl, nakoľko nespĺnil podmienky, ktoré sú ustanovené v § 8 alebo § 10 zákona o azyle. Vzhľadom na to, že v jeho prípade aj naďalej pretrvávali podmienky uvedené v § 13a o azyle, navrhovateľ si v zákonom stanovenej lehote podal žiadosť o predĺženie doplnkovej ochrany a táto mu bola rozhodnutiami odporcu ČAS: MU-316-10/PO-Ž-2011 zo dňa 10.10.2011 a ČAS: MU-482-11/PO-Ž-2012 zo dňa 4.10.2012 predĺžená a to až do 4.10.2013 z dôvodu, že v prípade návratu do Afganistanu by bol vystavený hrozbe vážneho bezprávia. Navrhovateľ v podanom opravnom prostriedku namieta, že rozhodnutie odporcu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a taktiež je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. a) a d) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“).

K námietke nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov krajský súd uviedol, že nie je dôvodná. Na základe zhromaždených informácií odporca zistil, že v danej provincii došlo k poklesu útokov, k zníženiu civilných obetí a k zmene spôsobu boja Talibanu, ktorý svoju aktivitu sústredil na vojenské ciele a sídla konzulárnych zastupiteľstiev. Súčasne odporca zistil, že došlo k postupnému prevzatiu zodpovednosti za bezpečnosť v provincii Maydan Wardak ANSF a IMF. Došlo k lepšej garancii ľudských práv a k návratu veľkého počtu nedobrovoľne vysídlených obyvateľov. Súčasne odporca zistil, že navrhovateľ má v provincii Maydan Wardak rodinu a preto neexistuje žiaden sociálno-ekonomický faktor, ktorý by navrhovateľovi bránil v návrate do krajiny pôvodu.

Ďalej krajský súd dodal, že u navrhovateľa nedošlo k splneniu podmienok pre opätovné predĺženie doplnkovej ochrany podľa § 13a a § 20 ods. 3 zákona o azyle, nakoľko z dokladov ktoré boli odporcom posúdené vyplynulo, že navrhovateľovi v krajine pôvodu nehrozí trest smrti, jeho výkon alebo mučenie, kruté alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, pričom sa odporca zameral na posúdenie bezpečnostnej vnútropolitckej situácie v Afganistane, v provincii Maydan Wardak.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, ktorým namieta porušenie ust. § 205 ods. 2 písm. b) a d) OSP, teda že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Podľa navrhovateľa súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam z dôvodu, že nemožno súhlasiť so záverom odporcu v napadnutom rozhodnutí o tom, že v provincii Maydan Wardak sa počet útokov zvýšil o 187 %, pričom toto percento predstavuje štatistické porovnanie prvého štvrtroka 2012 (15 útokov) a 2013 (43 útokov), avšak odporca ďalej dodal, že uvedené môže viesť k zdaniu, že bezpečnostná situácia v provincii Maydan Wardak sa rapídne zhoršila, čo však nezodpovedá objektívnej realite, pretože 187 % predstavuje zvýšenie počtu útokov iba o 28 incidentov.

Podľa navrhovateľa odporca pri rozhodovaní o predĺžení doplnkovej ochrany nesprávne vyhodnotil štatistické informácie, keď z nepochopiteľných a neodôvodnených príčin nevyhodnotil štatistické zvýšenie útokov o 187 % ako zhoršenie bezpečnostnej situácie. Podľa je názoru ani argument o tom, že tento fakt nezodpovedá objektívnej realite, pretože 187 % predstavuje zvýšenie počtu útokov iba o 28 incidentov, nemôže obstať. Tvrdenie odporcu, že na základe dostupných informácií možno konštatovať že k zhoršeniu situácie v provincii Maydan Wardak nedošlo, je nesprávny.

Navrhovateľ poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok NS SR č. k. ISŽa/13/2014 zo dňa 10.06.2014) v zmysle ktorého „vzhľadom na osobitý charakter konania vo veciach azylu a doplnkovej ochrany (ide o inštitút, ktorým je chránená existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené) je však podľa odvolacieho súdu pri súdnom prieskume rozhodnutí správnych orgánov potrebné upustiť od prísne formalistického prístupu súdu, ktorým v danom prípade bolo striktné dodržiavanie textu zákona (§ 250i ods. 1 OSP), pretože takýto prístup súdu (neprihliadnutie na zmenu bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu po vydaní rozhodnutia o doplnkovej ochrane) by mohol znamenať v konečnom dôsledku vážne ohrozenie ľudského života v prípade síce zákonného, ale zmenu pomerov nerešpektujúceho postupu súdu.“ a namieta, že krajský súd sa vôbec vo svojom odôvodnení nevyjadril k predloženému rozsudku a žiadnym spôsobom nevyhodnotil jeho vzťah k prípadu

navrhovateľa.

Navrhovateľ ďalej priložil aj rozhodnutie odporcu ČAS: MU-122-49/PO-Ž-2013 zo dňa 10.07.2014, ktorým bola udelená doplnková ochrana cudzincovi z Provincie Kábul a v ktorom odporca sám konštatoval, že „nemožno s dostatočnou istotou predpokladať, že by nebol ohrozený jeho život alebo nedotknuteľnosť jeho osoby z dôvodu pretrvávajúcej nepriaznivej bezpečnostnej situácie v Afganistane, ako aj v samotnej provincii Kábul, odkiaľ pochádza.“

Podľa navrhovateľa vzhľadom na skutočnosť, že ide o rozhodnutie, ktoré bolo vydané po rozhodnutí odporcu (cca 8 mesiacov), mal súd aplikovať záver prijatý v odôvodnení predloženého rozsudku a upustiť od prísne formalistického prístupu a prihliadnuť na zmenu bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu po vydaní rozhodnutia o doplnkovej ochrane, keďže provincia Maydan Wardak je susednou provinciou, provincie Kábul a je teda v tesnej blízkosti v priestore kde podľa samotného odporcu je „nepriaznivá bezpečnostná situácia“.

Navrhovateľ zdôraznil, že v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu môže ísť v konečnom dôsledku o vážne ohrozenie jeho života.

Podľa názoru navrhovateľa je rozhodnutie súdu arbitrárne, nakoľko vychádza len z tvrdení odporcu, ktoré si súd osvojil, a to bez akéhokoľvek zhodnotenia ich správnosti.

Navrhovateľ poukázal aj na neprimeranú dĺžku konania pred súdom, ktoré začalo podaním opravného prostriedku voči napadnutému rozhodnutiu odporcu dňa 16.12.2013 a doteraz nebolo právoplatne skončené. Už samotná dĺžka trvania konania pred súdom (k dnešnému dňu cca 18 mesiacov) je dôvodom na zrušenie rozhodnutia súdu, a to vzhľadom na osobitý charakter konania vo veciach azylu a doplnkovej ochrany. Nakoľko v konaní vo veciach azylu a doplnkovej ochrany ide o ochranu existencie ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojených, je nevyhnutné, aby odporca situáciu v krajine pôvodu navrhovateľa opätovne preskúmal.

Na základe uvedeného navrhovateľ žiada, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie.

III.

Stanovisko odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporca označil námietky v ňom uvedené za neopodstatnené. Poukázal na to, že posúdil navrhovateľovu situáciu v prvom rade na základe výpovede, ktorú mu navrhovateľ poskytol. Následne objektivizoval jeho žiadosť zisťovaním aktuálnej situácie v provincii Maydan Wardak a celkovo v Afganistane, a to na základe informácií o krajine pôvodu, ktoré získal v rámci azylového konania. Zo zadovážených podkladov pre rozhodnutie vyplynulo, že navrhovateľovi v krajine pôvodu nehrozí trest smrti, jeho výkon alebo mučenie, kruté alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, preto sa odporca v kontexte podanej žiadosti zameral na dôkladné posúdenie bezpečnostnej situácie v Afganistane, konkrétne v provincii Maydan Wardak.

Na základe zhromaždených údajov z jednotlivých podkladov pre rozhodnutie dospel odporca k záveru, že v provincii Maydan Wardak došlo k

1/ poklesu útokov,

2/ zníženiu počtu civilných obetí zo 6 zásahov civilného obyvateľstva za mesiac na 3-4 zásahy civilného obyvateľstva za mesiac; - zmene spôsobu boja Talibanu z útočenia prevažne na civilné obyvateľstvo na útočenie na osobitné ciele (prevažne vojenské ciele a sídla konzulárnych úradov, zahraničných misii, a pod.), čím navrhovateľovi nehrozí bezprostredné nebezpečenstvo vzniku vážneho bezprávia,

3/ postupnému prebratiu zodpovednosti za bezpečnosť v provincii Maydan Wardak ANSF a IMF,

4/ lepšej garancii ľudských práv krajine,

5/ návratu veľkého počtu (ne)dobrovoľne vysídlených obyvateľov.

6/ odporca navyše zistil, že navrhovateľ má v provincii Maydan Wardak rodinu, a preto neexistuje žiaden sociálno-ekonomický faktor, ktorý by mu bránil v návrate do krajiny pôvodu.

Na základe vyššie uvedených podkladov pre rozhodnutie svedčiacich o tom, že navrhovateľovi v prípade návratu do krajiny pôvodu nehrozí vážne bezprávie, a ktoré boli zo strany odporcu podrobené dokazovaniu a správnej úvahe pri aplikácii predmetnej zákonnej úpravy, dospel odporca k záveru, že navrhovateľovi doplnkovú ochranu nepredĺži. Podľa jeho názoru do azylového spisu zaobstaral všetky dostupné a relevantné podklady, o čom svedčí aj fakt, že v správnom konaní bola predĺžená lehota na

rozhodnutie o ďalších 60 dní, aby si mohol zaobstarat' najnovšie informácie o krajine pôvodu. Rozhodnutie vychádzalo zo správneho posúdenia veci na základe starostlivo obstaraných a početných podkladov pre rozhodnutie, ktoré súhrnne svedčili o zlepšujúcej sa bezpečnostnej situácii v provincii Maydan Wardak, do ktorej sa vracia veľké množstvo obyvateľov, preto už nie je potrebné ďalšie poskytovanie doplnkovej ochrany navrhovateľovi, z dôvodu, že okolnosti trvajúce v čase jej udelenia v predchádzajúcich konaniach, sa oproti novému posudzovaniu odporcom podstatne zlepšili.

K námietke nesprávneho zhodnotenia bezpečnostnej situácie v provincii Maydan Wardak, odporca uviedol, že navrhovateľ neposúdil bezpečnostnú situáciu z viacerých zdrojov uvedených v azylovom spise, ale posudzoval iba jeden konkrétny údaj (zvýšenie útokov v provincii o 187 %), ktorý v žalobnom návrhu dokonca aj nesprávne interpretoval. Odporca vo svojom rozhodnutí uvádza, že: „V prvom hodnotenom štvrtroku roku 2013 sa podľa štatistík v provincii Maydan Wardak zvýšil počet útokov o 187 %, pričom toto percento útokov predstavuje štatistické porovnanie prvého štvrtroku 2012 (15 útokov) a 2013 (43 útokov). Môže to viesť k zdaniu, že bezpečnostná situácia v provincii Maydan Wardak sa rapídne zhoršila, čo však nezodpovedá objektívnej realite, pretože zvýšenie počtu útokov predstavuje iba o 28 incidentov“

Ďalej podotkol, že v azylovom spise pri predmetnej správe MU-ODZS-2013/000035-030 zo dňa 13.05.2013 sa na strane 7/13 pri výklade Porovnania miery útokov AOG (tabuľka) nachádza aj informácia, že: „Pri použití tejto tabuľky v nezávislých analýzách si treba byť vedomý, že nízky počet incidentov môže znamenať dominanciu AOG v oblasti a že nízka reálna zmena sa môže zdať byť vysoká, ak je uvedená v percentách.“ Preto odporca považoval toto vysvetlenie za logické a pristúpil k zaobstarávaniu novších informácií o bezpečnostnej situácii o krajine pôvodu, aby mohol určiť či (ne)dochádza k postupnému zlepšovaniu bezpečnostnej situácie v krajine.

Na základe štatistických informácií za obdobie od mája do júla 2013 odporca zistil, že v provincii Maydan Wardak došlo v priemere k 3-4 zásahom civilného obyvateľstva za mesiac, čo je oproti 6 zásahom mesačne počas skúmaného obdobia január až apríl 2013, zníženie počtu útokov na civilné obyvateľstvo.

Ďalšou skutočnosťou, ktorou odporca obhajoval správnosť svojho rozhodnutia bolo, že Taliban prestal útočiť v prevažnej miere na civilné obyvateľstvo a začal svoje útoky zameriavať na zahraničných „votrelcov“ a ich diplomatické centrá, vojenské konvoje, afgánske štátne orgány, príslušníkov koalických a afgánskych bezpečnostných síl a pod. V správe o krajine pôvodu MU-ODZS-2013/000035-030 sa dokonca nachádza správa o tom ako Taliban varuje civilistov, aby sa vyhýbali oficiálnym zhromaždeniam. Okrem zníženia počtu útokov a s tým spojeným počtom civilných obetí, zmeny spôsobu vedenia boja Talibanu, označil odporca za pozitívne aj informácie o zvýšenej miere aktivity ANSF a IMF nielen v provincii Maydan Wardak a informácie o návrate veľkého počtu obyvateľstva do krajiny s predpokladom rovnakého trendu v blízkej budúcnosti. Podľa jeho názoru, že zmena neselektívneho násillia charakterizujúca prebiehajúci ozbrojený konflikt v čase vydania rozhodnutia nedosahovala takú úroveň, aby sa bolo možné domnievať, že by bola civilná osoba v prípade svojho návratu do krajiny pôvodu vystavená reálnemu riziku vážneho bezprávia. Naopak, miera neselektívneho násillia v provincii klesla.

Na záver dodal, že v rozhodnutí o nepredĺžení doplnkovej ochrany navrhovateľovi uviedol zrozumiteľne všetky podklady pre rozhodnutie, ktoré v správnom konaní obstaral z dôvodu objasnenia skutočnej a aktuálnej bezpečnostnej situácie v provincii Maydan Wardak, opísal svoju správnu úvahu o zlepšujúcej sa bezpečnostnej situácii v provincii, a jeho rozhodnutie obsahovalo všetky zákonné náležitosti, preto nemožno uvedené rozhodnutie považovať za nezrozumiteľné. Z početných dôvodov je toho názoru, že vydané rozhodnutie je zákonné a preskúmateľné, preto navrhol aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok potvrdil.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Odporca podľa § 13a, § 20 ods. 3 zákona o azyle v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia navrhovateľovi nepredĺžil poskytnutú, resp. predĺženú doplnkovú ochranu.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že v priebehu konania boli všetky skutočnosti uvedené žiadateľom objektívne vyhodnotené a komplexne posúdené. Odporca sa zaoberal všetkými tromi formami vážneho bezprávia. K prípadu navrhovateľa uviedol, že doplnková ochrana na území SR mu bola v rokoch 2010-

2012 poskytnutá z dôvodu nepriaznivej bezpečnostnej situácie v Afganistane a konkrétne v regióne jeho bydliska, teda v obci Dehi Afghanistan, okres Maydan Shahr, provincia Maydan Wardak. Uviedol, že v poslednom období došlo k radikálnej zmene bezpečnostnej situácie v niektorých provinciách Afganistanu, a to predovšetkým v provincii Maydan Wardak. Doplnková ochrana je sekundárnou formou medzinárodnej ochrany, nie je trvalého charakteru a jej poskytnutie je viazané na preklopenie doby, kedy žiadateľom, v prípade návratu do krajiny pôvodu hrozí reálne nebezpečenstvo vážneho bezprávia. Vzhľadom k tomu, že v rokoch 2012, 2013 sa bezpečnostná situácia v obci Dehi Afghanistan, okres Maydan Shahr, provincia Maydan Wardak, podstatne zlepšila a táto tendencia pokračuje aj v súčasnom období, odporca prehodnotil riziko vážneho bezprávia v prípade návratu navrhovateľa do obce Dehi Afghanistan.

Po komplexnom vyhodnotení žiadosti navrhovateľa odporca skonštatoval, že v súčasnosti neboli v jeho prípade splnené podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle § 13a zákona o azyle, resp. že by bol v prípade návratu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia z dôvodu vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti jeho osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu, ako to vyplýva zo zákona o azyle.

Podľa v tom čase aktuálnych informácií skonštatoval, že v niektorých častiach Afganistanu prebieha vnútroštátny konflikt medzi Afganskými národnými bezpečnostnými silami (ANSF), podporovanými medzinárodnými vojenskými silami a afganskými opozičnými silami na čele s Talibanom. Ako už bolo spomenuté, bezpečnostná situácia sa v jednotlivých častiach krajiny líši. Lokalizácia a intenzita tohto konfliktu a útokov je rôzna v jednotlivých oblastiach a provinciách Afganistanu. Z tohto pohľadu je okres Maydan Shahr, provincia Maydan Wardak, považovaný za bezpečnejšiu oblasť v Afganistane, len s nízkou intenzitou útokov. Pri porovnaní celkového počtu útokov, ktoré idú na vrub ozbrojených opozičných skupín, možno skonštatovať, že kým za celý rok 2011 sa jednalo o 384 takýchto útokov, v roku 2012 to bolo 378 útokov, čo predstavuje medziročný pokles útokov o 6 %. Porovnaním celkového počtu útokov v rokoch 2010, 2011 a 2012 je zjavné, že počet útokov každým rokom klesá, čo sa odráža v zlepšení bezpečnostnej situácie. Len pre ilustráciu možno uviesť, že za rovnaké obdobie v iných provinciách dochádzalo k útokom, ktorých počty sa pohybovali rádovo v niekoľkých stovkách až tisíckach, napr. v Kandaháre to bolo 1097, v Kunare 1303 v priebehu roka 2012.

V prvom hodnotenom štvrťroku roku 2013 sa podľa štatistík v provincii Maydan Wardak zvýšil počet útokov o 187%, pričom toto percento útokov predstavuje štatistické porovnanie prvého štvrťroku 2012 (15 útokov) a 2013 (43 útokov). Môže to viesť k zdaniu, že bezpečnostná situácia v provincii Maydan Wardak sa rapídne zhoršila, čo však nezodpovedá objektívnej realite, pretože 187% predstavuje zvýšenie počtu útokov iba o 28 incidentov.

Odporca vyhodnotil bezpečnostnú situáciu tiež zo zdroja, ktorý graficky hodnotí zásahy civilného obyvateľstva - mŕtvych a zranených, počas bezpečnostných incidentov od januára do apríla 2013. Podľa hodnotenia všetkých provincií, v provincii Maydan Wardak bolo uskutočnených približne 24 zásahov civilného obyvateľstva, čo predstavuje 6 zásahov civilného obyvateľstva mesačne. Z hodnotenia zásahov civilného obyvateľstva počas bezpečnostných incidentov podľa okresov v provincii Maydan Wardak vyplýva, že okresy Markazi Bihsud, Hisa-I-Awal Bihsud a Day Mirdad nečelili žiadnym zásahom civilného obyvateľstva. V okresoch Jalrez, Nirkh, Chak a Maydan Shahr bolo uskutočnených 1-10 zásahov civilného obyvateľstva (0-3 zásahov za mesiac) a v časti okresu Saydabad bolo uskutočnených 11-20 zásahov civilného obyvateľstva (3-5 zásahov za mesiac). Pričom treba zdôrazniť, že z grafického hodnotenia zásahy civilného obyvateľstva nie je známy skutočný počet ani pomer zranených a usmrtených obyvateľov. Podľa posledného aktuálneho hodnotenia bezpečnostnej situácie - zásahov civilného obyvateľstva - mŕtvych a zranených, počas bezpečnostných incidentov od mája do júla 2013 v provincii Maydan Wardak, okresy Markazi Bihsud, Hisa-I-Awal Bihsud, Day Mirdad, Chak a časť okresu Nirkh nečelili žiadnym zásahom civilného obyvateľstva. V ostatných okresoch Jalrez, Maydan Shahr, Saydabad a časť okresu Nirkh bolo uskutočnených 1-10 zásahov civilného obyvateľstva (0-4 zásahov za mesiac). Celkovo v provincii Maydan Wardak bolo uskutočnených 3-4 zásahov civilného obyvateľstva za mesiac, čo potvrdzuje zlepšenie bezpečnostnú situáciu v provincii Maydan Wardak.

Na základe uvedeného odporca uzavrel, že k zhoršeniu situácie v provincii Maydan Wardak nedošlo. O stabilizácii situácie svedčí aj skutočnosť, že začiatkom roka 2013 prešla zodpovednosť za bezpečnosť v tejto provincii priamo na Afganské národné bezpečnostné sily, pričom medzinárodné vojenské sily im naďalej poskytujú podporu. Pri posudzovaní bezpečnostnej situácie v Afganistane z hľadiska

vnútroštátneho konfliktu a z toho plynúcich rizík vážneho bezprávia, je nevyhnutné brať do úvahy cieľ, počty, intenzitu, rozšírenie týchto útokov, ako i individuálny charakter ohrozenia osoby menovaného z dôvodu vnútroštátneho konfliktu.

Ďalej uviedol, že v prípade bezpečnostnej situácie v provincii Maydan Wardak nemožno uplatniť ani rozsudok Európskeho súdneho dvora C-465/07, ktorý relevantné ustanovenia "Smernice Rady 2004/831ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany" vyložil nasledovne: "Existencia vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo osoby žiadateľa o doplnkovú ochranu nie je podriadená podmienke, že žiadateľ predloží dôkaz o tom, že je špecificky dotknutý z dôvodu okolností vlastných jeho osobnej situácii. Existencia takéhoto ohrozenia môže byť výnimočne považovaná za preukázanú, pokiaľ miera neselektívneho násilia charakterizujúca prebiehajúci ozbrojený konflikt, posudzovaná príslušnými vnútroštátnymi orgánmi rozhodujúcimi o žiadosti o doplnkovú ochranu, alebo súdmi členského štátu dosiahne tak vysokú úroveň, že existujú podstatné a preukázané dôvody domnievať sa, že civilná osoba vyhostená do predmetnej krajiny alebo do predmetného regiónu, by zo samotného dôvodu svojej prítomnosti na tomto území čelila reálnemu riziku utrpenia vážneho a individuálneho ohrozenia." Pri analýze bezpečnostnej situácie v provincii Maydan Wardak je zrejmé, že hnutie Taliban sa tu snaží prostredníctvom ozbrojencov operovať. Treba dodať, že minimálna prítomnosť Talibanu a existencia sporadických útokov z jeho strany nestačia na posúdenie a vyhodnotenie individuálnej situácie v prípade návratu menovaného do tejto provincie, ako situácie vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

Odporca v tejto súvislosti bral do úvahy intenzitu, ako aj štruktúru týchto útokov a samotnú mieru ohrozenia civilného obyvateľstva. Predmetné násilie v súvislosti s vnútroštátnym alebo medzinárodným ozbrojeným konfliktom, pri ktorom vznikajú uvedené ohrozenia je kvalifikované ako "nediskriminačné" (ohrozenia života alebo osoby civilistu na základe neselektívneho násilia), čo je pojem, ktorý predpokladá, že sa môže vzťahovať na osoby bez ohľadu na ich osobnú situáciu. To však v tomto prípade neplatí, pretože na základe dostupných správ o jednotlivých incidentoch vyplýva, že primárnymi cieľmi opozičných ozbrojených skupín v Maydan Wardak sú najmä príslušníci bezpečnostných a ozbrojených zložiek, politickí predstavitelia či iné osoby reprezentujúce štátnu moc, cudzí štátni príslušníci, ktorí môžu byť unášaní za účelom výkupného, či budovy oficiálnych štátnych inštitúcií alebo zahraničných či medzinárodných predstaviteľov, zastupiteľstiev a pod., ako aj humanitárnych organizácií a ich predstaviteľov. Navrhovateľ však nespadá ani do jednej z týchto skupín. Hlavným spôsobom boja opozičných skupín sú najmä nástražné výbušné systémy či samovražedné útoky. Pri útokoch samozrejme dochádza aj k obetiam na civilistoch.

Navyše Súdny dvor v predmetnom rozsudku skonštatoval i to, že pri individuálnom posúdení žiadosti o doplnkovú ochranu má byť zohľadnené najmä územný rozsah situácie neselektívneho násilia, ako aj skutočné cieľové miesto žiadateľa v prípade vyhostenia do predmetnej krajiny a prípadná existencia vážnych známkov reálneho rizika, ako je skutočnosť, že žiadateľ už bol predmetom prenasledovania alebo vážneho bezprávia alebo priamych hrozieb takéhoto prenasledovania alebo takéhoto bezprávia, pokiaľ neexistujú primerané dôvody domnievať sa, že takéto prenasledovanie alebo vážne bezprávie sa nebude opakovať, vzhľadom na ktoré môže byť požiadavka neselektívneho násilia požadovaného pre oprávnenie na doplnkovú ochranu menej prísna.

Okrem toho Súdny dvor v predmetnom rozsudku konštatoval, že "požiadavka individuálneho ohrozenia je plne odôvodnená. Táto požiadavka poukazuje na skutočnosť, že neselektívne násilie musí byť také, aby pre žiadateľa o azyl nevyhnutne predstavovalo pravdepodobnú a vážnu hrozbu. Je potrebné poukázať na dôležitosť rozlíšenia medzi vysokým stupňom individuálneho rizika a rizikom, ktoré závisí od individuálnych znakov. Hoci určitá osoba by nebola vystavená hrozbám z dôvodu charakteristík, ktoré sa jej týkajú, skutočnosťou zostáva, že je individuálne dotknutá, pokiaľ neselektívne násilie výrazne zvýši riziko ohrozenia jej života alebo jej osoby, inak povedané, jej základných práv." Teda "z hľadiska dôkazného bremena to znamená, že individuálny charakter ohrozenia nemusí byť v prípade stanovenom v písmene c) článku 15 smernice preukázaný v takej miere, ako je to požadované pre prípady stanovené v písmenách a) a b) tohto článku. Závažnosť násilia však bude musieť byť preukázaná takým spôsobom, ktorý nevzbudí pochybnosti o neselektívnom a závažnom charaktere násilia, ktorému je

vystavený žiadateľ o doplnkovú ochranu." Uvedené sa však v prípade navrhovateľa v súvislosti s bezpečnostnou situáciou v Maydan Wardak nepreukázalo.

Odporca v konaní posúdil aj alternatívu zostávajúcich dvoch foriem vážneho bezprávia, teda uloženie trestu smrti, prípadne krutého, či neľudského zaobchádzania v prípade jeho nedobrovoľného návratu do krajiny pôvodu. Z výpovede menovaného je však zrejmé, že v Afganistane nemal žiadne problémy so štátnymi orgánmi, nikdy nebolo voči nemu vedené trestné stíhanie, ani sa nedopustil žiadneho trestného činu, a preto je hrozba trestu smrti v jeho prípade vylúčená. Obdobne možno konštatovať, že v krajine pôvodu nebol predmetom žiadneho mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu, a preto v prípade návratu mu nehrozí ani takáto forma vážneho bezprávia.

Poukázal na skutočnosť, že ústava a zákony v Afganistane zaručujú slobodu pohybu v rámci krajiny, cestovania do zahraničia, slobodu emigrácie a repatriácie. Určité predpisy obmedzujú pohyb občanov a obmedzuje ho aj afganská vláda kvôli bezpečnostným záujmom, pričom najväčšie obmedzenia pohybu v niektorých častiach krajiny vyplývali z nedostatku bezpečnosti, ktorá u menovaného nikdy nebola ohrozená. Opustenie krajiny nezákonným spôsobom (t. j. mimo hraničného priechodu) alebo na základe falošných dokumentov je považované za trestný čin, avšak podľa vyjadrenia Ministerstva zahraničných vecí a obchodu Austrálie (ďalej len "DF AT"), osoby navracajúce sa do Afganistanu (dobrovoľne alebo nedobrovoľne), ktoré opustili krajinu pôvodu nelegálne, sú málokedy v ohrození, pokiaľ sa o ne afganské štátne orgány nezaujímajú z dôvodu nezákonných aktivít v krajine. Od januára do augusta 2013 sa do Afganistanu dobrovoľne vrátilo približne 31 000 obyvateľov, pričom podľa vyjadrenia UNHCR sa predpokladá, že v roku 2013 sa do krajiny pôvodu vráti 172 000 obyvateľov. Navrátilci dostávajú repatričný grant vo výške 150 USD na osobu, ktorý je poskytovaný v piatich centrách, spolu s poradenstvom v oblasti zdravia, práva a sociálnych problémov. Treba však zdôrazniť, že v provincii Maydan Wardak žijú jeho deti, matka, brat s rodinou, preto neexistuje žiadny sociálno-ekonomický faktor, ktorý by mu bránil vrátiť sa do nej. Medzinárodná organizácia pre migráciu (ďalej len „IOM“) od júla 2013 do júna 2014 ponúka asistenciu pri dobrovoľnom návrate a reintegráciu navrátencom do Afganistanu, pričom je potrebné poznamenať, že IOM zabezpečuje transport navrátenca cez Kábul do miesta bydliska, ak je to potrebné. V prípade reintegrácie poskytuje finančný príspevok vo výške 500 €, poradenstvo, ako aj rôzne opatrenia na podporu vzdelávania a zamestnania. V prípade nútených návratov sú v súčasnosti všetky nútené návraty zo západných krajín smerované do Kábulu. DF AT je toho názoru, že osoby nútené navrátené do Kábulu si tu môžu zaobstarať živobytie a nemusia byť nevyhnutne diskriminované na základe svojho etnického pôvodu alebo náboženstva, pričom rodinné alebo iné väzby sú veľmi dôležité pre schopnosť nájsť si dlhodobé prístrešie a zamestnanie.

Odporca dospel k záveru, že v navrhovateľovom prípade nebolo preukázané, že by bol v prípade návratu do Afganistanu, resp. do obce Dehi Afghanistan v provincii Maydan Wardak, vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia tak, ako to vyplýva zo zákona o azyle.

K prípadu núteného návratu uviedol, že nepredĺžením doplnkovej ochrany na území SR menovanému, nedochádza nutne k jeho repatriácii do krajiny pôvodu. Úlohou a poslaním migračného úradu je posúdiť konkrétnu žiadosť v zmysle platného zákona o azyle, pričom tento úrad nerealizuje nútené návraty zamietnutých žiadateľov o azyl. Toto je plne v kompetencii cudzineckej polície, ktorá by mala rozhodnúť o tom, či možno pristúpiť k repatriácii alebo je potrebné zamietnutým žiadateľom poskytnúť dočasnú formu pobytu na území SR.

Za účelom posúdenia žiadosti o predĺženie doplnkovej ochrany na území SR boli využité informácie odporcu: MU-ODZS-2013/00035-080, MU-ODZS-2013/00035-068, MU-ODZS-2013/00035-047, MU-ODZS-2013/00035-030, MU-ODZS-2013/00035-014, MU-ODZS-2012/000122-078, MU-ODZS-2012/000122-054 a z internetových stránok www.wikipedia.org, www.immap.org, www.reliefweb.int, www.refworld.org, www.ochaline.un.org, www.afg.humanitarianresponze.info.

Vzhľadom na to, že navrhovateľ prestal splňať podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany uvedené v § 13a zákona o azyle, nepredlžuje sa mu podľa § 20 ods. 3 zákona o azyle doplnková ochrana, čím podľa § 15a ods. 1 písm. e) zákona o azyle doplnková ochrana zaniká.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel jednomyselne (§ 3

ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z.) k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť. Rozhodol tak bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 13. októbra 2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o azyle doplnková ochrana podľa § 13a a 13b sa poskytuje na jeden rok; po uplynutí jedného roka sa poskytovanie doplnkovej ochrany na žiadosť predlži vždy o dva roky, ak sú splnené podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b a nie sú dôvody na jej neposkytnutie podľa § 13c ods. 2 až 4. Cudzinec je povinný podať žiadosť podľa predchádzajúcej vety najskôr 90 dní pred uplynutím lehoty, na ktorú bola poskytnutá, a najneskôr v posledný deň tejto lehoty; doplnková ochrana trvá až do rozhodnutia o žiadosti. Žiadosť sa podáva na úradnom tlačive, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 2a, osobne na policajnom útvere podľa miesta pobytu; vyplnenú žiadosť policajný útvar bezodkladne zašle ministerstvu.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle rieši otázku poskytnutia doplnkovej ochrany na účel zlúčenia rodiny manželovi, slobodným deťom, resp. rodičom slobodného cudzinca, ktorým sa poskytla doplnková ochrana.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa ust. § 2 písm. f) zákona o azyle je vážnym bezpráviom 1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon, 2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo 3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

V predmetnej veci je predmetom odvolacieho konania rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o nepredĺžení doplnkovej ochrany navrhovateľovi na území SR podľa § 20 ods. 3 zákona o azyle z dôvodu, že navrhovateľ prestal spĺňať podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany uvedené v § 13a zákona o azyle, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu namietal, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie súdu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (informácie migračného úradu: MU-ODZS-2013/00035-080, MU-ODZS-2013/00035-068, MU-ODZS-2013/00035-047, MU-ODZS-2013/00035-030, MU-ODZS-2013/00035-014, MU-ODZS-2012/000122-078, MU-ODZS-2012/000122-054 a z internetových stránok www.wikipedia.org, www.immap.org, www.reliefweb.int, www.refworld.org, www.ochaline.un.org, www.afg.humanitarianresponse.info), z ktorých vyhodnotil a popísal bezpečnostnú situáciu v krajine pôvodu, osobitne situáciu v mieste jeho posledného bydliska, so zameraním na posúdenie otázky, či došlo k zmene pomerov, ktoré viedli správny orgán k poskytnutiu doplnkovej ochrany navrhovateľovi.

Jeho záver o tom, že navrhovateľ prestal spĺňať podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany podľa § 13a zákona o azyle na základe nižšie uvedených dôvodov, považuje odvolací súd za nepresvedčivý a nesprávny.

Ako vyplynulo z obsahu administratívneho spisu odporca po vyhodnotení skutočností, ktoré uvádzal navrhovateľ ako dôvody žiadosti o predĺženie doplnkovej ochrany odporca sa zameriaval na posúdenie bezpečnostných rizík, ktoré hrozia navrhovateľovi v prípade návratu do krajiny pôvodu najmä v súvislosti s bezpečnostnou situáciou v provincii Maydan Wardak. Odporca vyhládaval a do spisu založil

správy o krajine pôvodu navrhovateľa pochádzajúce z rôznych zdrojov, obsahovo zamerané na zistenie aktuálnej bezpečnostnej situácie v Afganistane so zameraním na provinciu Maydan Wardak, na otázky bezpečnostných rizík návratov emigrantov.

Podľa odporcu informácie, nachádzajúce sa v spisovom materiáli svedčia o výraznom zlepšení bezpečnostnej situácie nielen v provincii Maydan Wardak, ale aj v celom Afganistane. Pozornosti odvolacieho súdu však neušiel záver odporcu, v ktorom uviedol „Na základe dostupných informácií možno teda skonštatovať, že k zhoršeniu situácie v provincii Maydan Wardak nedošlo“ (str. 3 napadnutého rozhodnutia).

Podstatnou námietkou navrhovateľa bolo, že správy, na základe ktorých odporca o prípade rozhodoval, boli odporcom zle vyhodnotené, pričom poukázal na časť odôvodnenia rozhodnutia, podľa ktorého „V prvom hodnotenom štvrtroku roku 2013 sa podľa štatistík v provincii Maydan Wardak zvýšil počet útokov o 187%, pričom toto percento útokov predstavuje štatistické porovnanie prvého štvrtroku 2012 (15 útokov) a 2013 (43 útokov). Môže to viesť k zdaniu, že bezpečnostná situácia v provincii Maydan Wardak sa rapídne zhoršila, čo však nezodpovedá objektívnej realite, pretože 187% predstavuje zvýšenie počtu útokov iba o 28 incidentov.“

Z uvedeného možno vyvodíť, že ak je pravdou, že počet útokov sa oproti porovnávanému obdobiu zvýšil iba o 28 incidentov, takéto zistenie nepochybne nemôže odôvodňovať jednoznačný záver, ku ktorému dospel odporca, o zlepšení resp. nezhoršení bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu navrhovateľa, pričom treba pripomenúť, že v predchádzajúcich obdobiach odporca opakovane predĺžil navrhovateľovi doplnkovú ochranu práve z dôvodu nepriaznivej bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu. Podľa názoru odvolacieho súdu každé zhoršenie bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu odôvodňuje predĺženie doplnkovej ochrany a je nepresvedčivé, ak odporca poskytne navrhovateľovi doplnkovú ochranu a v nasledujúcom období mu ju nepredĺži poukazujúc na zhoršenie bezpečnostnej situácie iba o 28 útokov za sledované obdobie.

Odvolací súd ďalej poukazuje na nejasnosť odôvodnenia odporcu, nakoľko na niektorých miestach v odôvodnení konštatuje mierne zlepšenie, nezhoršenie, niekde naopak až mierne zhoršenie bezpečnostnej situácie v provincii Maydan Wardak. Takéto protichodné, miestami až nelogické závery činia rozhodnutie odporcu nezrozumiteľným v zmysle ust. § 250j ods. 2 písm. d), nakoľko vykazuje protichodné skutkové závery. Nezrozumiteľnosť rozhodnutia je pritom dôvodom na zrušenie rozhodnutia, nakoľko ho treba vnímať ako nepreskúmateľné.

Odporca je pri posudzovaní žiadostí žiadateľov o azyl posúdiť každú žiadosť individuálne a zohľadniť všetky dôležité skutočnosti týkajúce sa krajiny pôvodu žiadateľa. Odporca sa musí v odôvodnení rozhodnutia vysporiadať so všetkými skutočnosťami uvedenými v konaní.

V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že význam zisťovania presných a aktuálnych údajov, ktoré má správny orgán v rámci konania pri posudzovaní žiadosti o azyl posudzovať, a ktoré má zabezpečiť pri posudzovaní opodstatnenosti obáv z prenasledovania (al. reálnosti ohrozenia vážnym bezpráviom) je explicitne vyjadrený v čl. 8 ods. 2 kvalifikačnej smernice (Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany), ktorá konštatuje, že „pri posudzovaní, či má žiadateľ opodstatnenú obavu z prenasledovania alebo je reálne ohrozený vážnym bezpráviom, alebo má prístup k ochrane proti prenasledovaniu alebo vážnemu bezpráviu v časti krajiny pôvodu v súlade s odsekom 1, členské štáty zohľadnia v čase prijímania rozhodnutia o žiadosti všeobecné okolnosti prevládajúce v tejto časti krajiny a osobné okolnosti žiadateľa v súlade s článkom 4. Na tento účel členské štáty zabezpečia, aby sa získali presné a aktuálne údaje z príslušných zdrojov, napríklad od Výsokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov a Európskeho podporného úradu pre azyl.“

K zohľadneniu týchto správ ho preto zaväzuje priamo kvalifikačná smernica. Pokiaľ odporca neprihliadal aj na závery pochádzajúce z uvedených zdrojov, možno hovoriť o dôvodných pochybnostiach o dôsledne zistenom skutkovom stave veci, čo následne vedie k nesprávnym skutkovým i právnym záverom.

K skutkovým zisteniam odporcu navyše odvolací súd dodáva, že dôvodom nepredĺženia doplnkovej ochrany žiadateľovi nemôže byť zistenie správneho orgánu, že v oblasti, z ktorej žiadateľ pochádza je situácia stabilnejšia ako v iných oblastiach krajiny pôvodu, ale zistenie, že bezpečnostná situácia sa

zlepšila natoľko, že žiadateľovi pri návrate do krajiny pôvodu nehrozí nebezpečenstvo, ktorého existencia bola dôvodom poskytnutej doplnkovej ochrany. Navyše, z príručky EASO (European Union: European Asylum Support Office (EASO), EASO Country of Origin Information Report: Afghanistan - Security Situation, January 2015, available at: <http://www.refworld.org/docid/54ddf8244.html>), mapujúcej bezpečnostnú situáciu v krajine pôvodu, aj s prihliadnutím na konkrétne provincie vyplýva, že provincia Maydan Wardak zaznamenáva vysoký počet civilných obetí bojových konfliktov a nevybuchnutej bojovej munície (UNOCHA, 2015 Humanitarian Needs Overview Afghanistan, November 2014 (<https://docs.unocha.org/sites/dms/Afghanistan/humanitarian-needs-overview.pdf>), accessed 8 December 2014, p.20.), čo je okrem iného zapríčinené aj strategickou polohou mesta Maydan Shahr vzdialenom iba 35 kilometrov od mesta Kábul a takisto dopravnou tepnou, ktorá tadiaľ vedie (MRRD, Wardak Provincial Profile, s. d. (<http://mrrd-nabdp.org/attachments/article/254/Wardak%20Provincial%20Profile.pdf>), accessed 8 December 2014; Pajhwok Afghan News, Back Ground Profile of Maidan Wardak, n.d., (<http://www.elections.pajhwok.com/en/content/background-profile-maidan-wardak>), accessed 8 December 2014.)).

Okrem toho bolo podľa názoru odvolacieho súdu potrebné prihliadnuť aj na navrhovateľom namietanú neprimeranú dĺžku konania pred súdom prvého stupňa zakladajúcu dôvod na zrušenie jeho rozsudku v spojení s rozhodnutím odporcu a opätovné prejednanie žiadosti navrhovateľa zahrňujúce vyhodnotenie aktuálnej bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu.

V zmysle judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky „Vzhľadom na osobitý charakter konania vo veciach azylu a doplnkovej ochrany (ide o inštitút, ktorým je chránená existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené) je však podľa odvolacieho súdu pri súdnom prieskume rozhodnutí správnych orgánov potrebné upustiť od prísne formalistického prístupu súdu, ktorým v danom prípade bolo striktné dodržiavanie textu zákona (§ 250i ods. 1 OSP), pretože takýto prístup súdu (neprihliadnutie na zmenu bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu po vydaní rozhodnutia o doplnkovej ochrane) by mohol znamenať v konečnom dôsledku vážne ohrozenie ľudského života v prípade síce zákonného, ale zmenu pomerov nerešpektujúceho postupu súdu.“ (rozsudok sp. zn. 1SŽa/13/2014 z 10.06.2014).

Na potrebu zohľadnenia uvedeného prístupu poukazoval navrhovateľ už v konaní pred súdom prvého stupňa, ktorému tak dôvodne možno vyčítať pochybenie, keď aj napriek závažnosti novej hrozby života resp. nedotknuteľnosti osoby navrhovateľa v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu, uvedeným skutočnostiam nevenoval náležitú pozornosť. Vzhľadom na plynutie času a z toho vyplývajúcej aktuálnosti informácií o krajine pôvodu nie je zrejme bez významu ani skutočnosť, že o rozhodnutí odporcu o nepredĺžení doplnkovej ochrany navrhovateľa zo dňa 15.11.2013 rozhodol po podaní opravného prostriedku súd prvého stupňa až 9.6.2015 tak, že krajský súd uvedené rozhodnutie odporcu potvrdil, nerešpektujúc tak usmernenie rozhodovacej praxe najvyšším súdom. Na túto okolnosť bolo preto potrebné prihliadnuť aj vzhľadom na to, že zástupkyňa navrhovateľa v konaní pred súdom prvého stupňa poukazovala na obdobnú vec, v ktorej odporcu rozhodnutím z 10.07. 2014 (t. j. o osem mesiacov neskôr než v prípade navrhovateľa) poskytol doplnkovú ochranu cudzincovi z provincie Kábul z dôvodu nepriaznivej bezpečnostnej situácie v Afganistane ako aj samotnej provincii Kábul, čo dôvodne zvyšuje pochybnosti o dôslednosti vykonaného dokazovania a presvedčivosti záverov ku ktorým dospel správny orgán.

V tejto súvislosti možno súdu prvého stupňa vytknúť (okrem nesprávnej formulácie výroku rozsudku uvedením formálne nadbytočného pojmu „ako vecne správne“, ktorý je v tomto spojení aj v procesnoprávne nesprávny, keďže súdy v správnom súdnictve preskúmajú zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy /§ 222 a nasl. OSP/ a nie ich vecnú správnosť /§ 245 ods. 2 posledná veta OSP/, že sa vôbec nezaoberal námietskami navrhovateľa, v odôvodnení svojho nadmieru stručného rozsudku iba sumarizoval postup a stanoviská účastníkov konania a bez uvedenia akýchkoľvek vlastných úvah a hodnotiacich úsudkov vyžadovaných pre presvedčivý obsah rozhodnutia súdu v zmysle § 157 OSP, bez ďalšieho konštatoval stotožnenie sa rozhodnutím odporcu, čo vedie k záveru o arbitrárnom a svojvoľnom prístupe súdu prvého stupňa v procese rozhodovania v predmetnej veci.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že odvolacie námietky navrhovateľa boli dôvodné a pokiaľ krajský súd na ne neprihliadol a považoval rozhodnutie odporcu za rozhodnutie vydané v súlade so zákonom o azyle, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s takýmto právnym záverom krajského súdu nestotožnil a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné

podľa § 220 OSP zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O trovách konania rozhodol odvolací súd v súlade s ust. § 250k ods. 1 OSP a § 151 ods. 1 a 5 OSP v spojení s § 224 ods. 1 a 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko navrhovateľ si náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.